

Sygn. akt III PK 69/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa J. M.
przeciwko "P." Spółce Akcyjnej w P.
o przywrócenie do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 27 listopada 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 29 listopada 2013 r., sygn. akt VII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem kosztów pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. wyrokiem z dnia 29 listopada 2013 r. oddalił apelację wniesioną przez pozwaną P. S.A. w P. od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 24 maja 2013 r. przywracającego powoda J. M. do pracy w pozwanej na poprzednich warunkach (pkt 1) oraz zasądzającego od pozwanej na rzecz powoda kwotę 7.860 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Strona pozwana wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie

prawa procesowego, to jest art. 316 § 1 i art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., a także prawa materialnego, to jest art. 45 § 1 i § 2 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na występujące w niniejszej sprawie istotne zagadnienie prawne, polegające na konieczności udzielenia odpowiedzi następujące pytania: (a) czy wypowiedzenie umowy o pracę kierowane do pracownika zatrudnionego na stanowisku kierowniczym (Dyrektor ds. Zakupów w Biurze Zakupów Surowców Strategicznych) można uznać za nieuzasadnione w rozumieniu art. 45 § 1 k.p., jeżeli zawiera potoczny (nieprawniczy) opis przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie? b) czy w sytuacji, gdy sąd stwierdzi, że pracownik zatrudniony na stanowisku kierowniczym (Dyrektora ds. Zakupów w Biurze Zakupów Surowców Strategicznych) dopuścił się (nawet incydentalnie) czynu polegającego na przedłożeniu do podpisania zarządowi dokumentu zamówienia zawierającego nieprawdziwą informacje odnośnie realizacji zamówienia na podstawie kontraktu, który nie został zawarty, może uznać wypowiedzenie temu pracownikowi umowy o pracę za nieuzasadnione, w rozumieniu art. 45 § 1 k.p.?

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym)

środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada także dodać, że przypadku powoływania się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, w uzasadnieniu wniosku (sporządzonym odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zgodnie ze stanowiskiem jednolicie wyrażanym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Oznacza to w praktyce, iż zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02 LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy

przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Sformułowane przez skarżącą pytania, nazwane zagadnieniami prawnymi, nie są istotnymi zagadnieniami prawnymi w przedstawionym wyżej rozumieniu. Utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest stanowisko, że nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego uzasadniającego przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania problem prawny, którego rozstrzygnięcie nie miałoby żadnego znaczenia dla wyniku rozpoznania sprawy dostosowanego do dokonanych w niej ustaleń faktycznych. Istotne zagadnienie prawne nie może być bowiem abstrakcyjne, lecz musi mieć związek ze stanem faktycznym stanowiącym podstawę rozstrzygnięcia (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, LEX nr 603747 oraz z dnia 6 czerwca 2005 r., I PK 64/05, niepublikowane, a także wyrok z dnia 13 listopada 2002 r., I CK 213/02, LEX nr 74415). Należy zaś stwierdzić, że postawione przez skarżącą zagadnienia nie mają związku z ustaleniami faktycznymi dokonanyymi przez Sąd drugiej instancji, którymi Sąd Najwyższy jest związany w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Zostały bowiem oparte na przyjętym wyłącznie przez nią samą wstępnym założeniu (twierdzeniu), że przyczyna wypowiedzenia została uznana przez Sądy za nieuzasadnioną ze względu na zbyt potoczny opis tej przyczyny; a także, że powód zatrudniony na stanowisku kierowniczym (Dyrektora ds. Zakupów w Biurze Zakupów Surowców Strategicznych) dopuścił się incydentalnie czynu polegającego na przedłożeniu do podpisania zarządowi dokumentu zamówienia zawierającego nieprawdziwą informację. Tymczasem, żaden z orzekających w sprawie Sądów nie przyjął, że przyczyna wypowiedzenia podana w oświadczeniu pozwanej była sformułowana w sposób nieprawniczy (potoczny), wręcz przeciwnie, na stronie 12 i 13 uzasadnienia zaskarżonego wyroku podkreśla się, że wypowiedzenie odpowiadało wymogom formalnym i wskazywało na przyczynę wypowiedzenia, której pracodawca nie mógł „doprecyzować” na etapie postępowania sądowego, powołując się na fakty niewskazane w wypowiedzeniu i niewynikające z

okoliczności znanych pracownikowi w chwili otrzymania wypowiedzenia. Sądy obu instancji nie ustaliły również, że powód dopuścił się incydentalnie czynu polegającego na przedłożeniu do podpisania zarządowi dokumentu zamówienia zawierającego nieprawdziwą informację odnośnie do realizacji zamówienia na podstawie kontraktu, który nie został zawarty. Przeciwnie, Sąd Okręgowy podkreślił, że sporne zamówienie nie wymagało sporządzania kontraktu, a powód sporządzając je działał zgodnie z wewnętrznymi procedurami pozwanego. Zamówienie zostało też podpisane zgodnie z obowiązującą w pozwanej zasadą reprezentacji. Sąd wskazał ponadto na zeznania wiceprezesa zarządu, który przyznał, że podpisując zamówienie z dnia 19 września 2011 r. wiedział, że kontrakt nie został jeszcze podpisany przez prezesa Spółki, co było powszechnie stosowaną praktyką. Na tej właśnie podstawie Sąd Okręgowy w ślad za Sądem Rejonowym uznał zatem, że podana powodowi w oświadczeniu pozwanej przyczyna wypowiedzenia była nierzeczywista, w związku z czym wypowiedzenie nie odpowiadało prawu.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżąca nie wykazała potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz art. 98 § 3 k.p.c. i § 11 ust. 1 w związku z § 12 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.